

Spis treści

Wstęp	I
Postawy wobec przyrody	35
Marcin Bielski	
<i>Sen majowy pod gajem pustelnika jednego</i>	43
Mikołaj Rej	
<i>Żywot człowieka poczciwego</i> (fragment)	44
<i>Wizerunek</i> (fragmenty)	46
Jan Kochanowski	
<i>Na lipę</i>	48
<i>Pieśni. Księgi pierwsze. Pieśń II</i>	49
Szymon Szymonowic	
<i>Dafnis</i> (fragmenty)	51
Sebastian Fabian Klonowic	
<i>Flis, to jest spuszczenie statków Wisłą i innymi rzekami do niej przypadającymi</i> (fragment)	53
Andrzej Zbylitowski	
<i>Wieśniak</i> (fragment)	56
Adam Jarzębski	
<i>Gościniec abo krótkie opisanie Warszawy</i> (fragment)	58
Jan Andrzej Morsztyn	
<i>Chłód daremny</i>	60
<i>Rzeki</i>	62
Wespazjan Kochowski	
<i>O Łysej Górze, gdzie klantor Świętego Krzyża</i>	65

Elżbieta Drużbacka	
<i>Pochwała lasów i miłego w nich na osobności życia w stanie pasterskim</i>	66
Wacław Rzewuski	
<i>O nauce wierszopisarskiej (fragment)</i>	70
Franciszek Karpiński	
<i>Podróż z Dobiecka na skałę (fragment)</i>	71
Franciszek Dionizy Kniaźnin	
<i>Babia Góra</i>	72
Stanisław Trembecki	
<i>Sofiówka (fragment)</i>	75
Izabela Czartoryska	
<i>Myśli różne o sposobie zakładania ogrodów (fragment).</i>	81
Stanisław Staszic	
<i>O ziemiorództwie Karpatów i innych gór i równin Polski (fragmenty)</i>	83
Kazimierz Brodziński	
<i>Hymn na Górach Olbrzymich</i>	88
Adam Mickiewicz	
<i>Pierwiosnek</i>	89
<i>Pan Tadeusz (fragment)</i>	92
Seweryn Goszczyński	
<i>Dziennik podróży do Tatrów (fragment)</i>	96
Teofil Lenartowicz	
<i>Kalina</i>	100
Władysław Syrokomla	
<i>Chatka w lesie (fragment)</i>	102
Bogusz Zygmunt Stęczyński	
<i>Tatry (fragment)</i>	104
Józef Kremer	
<i>Listy z Krakowa (fragment)</i>	107
Adam Asnyk	
<i>Maciejowi Sieczce przewodnikowi w Zakopanem</i>	112
Franciszek Nowicki	
<i>Świerk</i>	117
Stanisław Witkiewicz	
<i>Na przełęczy (fragment)</i>	119
Stefan Żeromski	
<i>Ludzie bezdomni (fragment)</i>	121

Wincenty Korab Brzozowski	
<i>Powinowactwo cieni i kwiatów o zmierzchu</i>	124
Kazimierz Przerwa-Tetmajer	
<i>Limba</i>	126
Wiktor Gomulicki	
<i>Modlitwa do przyrody</i>	127
Stanisław Wyspiański	
[<i>Hej, las rymanowski za mgłą</i>]	128
<i>Wierszyk wakacyjny</i>	130
Karol Irzykowski	
<i>Cisza leśna</i>	132
Tadeusz Miciński	
<i>Nokturn</i>	134
Cezary Jellenta	
<i>Jodły. Działwa lasu</i>	135
Jan Kasprowicz	
<i>Nasturcje</i>	136
Zdzisław Dębicki	
<i>Maki</i>	138
Kazimiera Zawistowska	
[<i>O maków purpurowych...</i>]	139
Stanisław Wyrzykowski	
<i>Róże mistyczne</i>	140
Bolesław Leśmian	
<i>Odjazd</i>	142
Tadeusz Hollender	
<i>Wierzba</i>	143
Leopold Staff	
<i>Wysokie drzewa</i>	144
Julian Tuwim	
<i>Słopiewnie</i> (fragment)	145
<i>Kwiaty polskie</i> (fragment)	146
Tadeusz Śliwiak	
<i>Świt w Bieszczadach</i>	153
Roman Brandstaetter	
<i>Kwiaty mojej żony</i>	155
Jan Brzękowski	
<i>Pająk</i>	157
Anna Kamińska	
***[<i>Pisz o kamieniu</i>]	158

Miron Białoszewski	
<i>Obrachunek z obserwunku gołąbkowego</i>	159
Stanisław Grochowiak	
<i>Dąb</i>	160
Maria Kalota Szymańska	
***[<i>Jesteście tylko...</i>]	161
Tomasz Gluziński	
<i>Dno</i>	162
Jan Twardowski	
<i>Nie tylko o czaplach</i>	163
Księga natury	165
Konstanty Damrot	
<i>Głos przyrody</i>	169
Franciszek Dionizy Kniaźnin	
<i>Poranek</i>	170
Maurycy Gosławski	
<i>Podole</i> (fragment)	172
Wincenty Pol	
<i>Mowa kwiatów</i>	173
Józef Dunin Borkowski	
<i>Mowa kwiatów</i> (wybrane fragmenty)	174
Mieczysław Limanowski	
<i>O Tatrach</i> (fragment)	176
Julian Tuwim	
<i>Zieleń. Fantazja słowotwórcza</i>	179
Bronisława Ostrowska	
<i>Nieśmiertelniki</i>	184
Jerzy Kamil Weintraub	
<i>Dzieci i las</i> (fragment)	185
Stanisław Ciesielczuk	
<i>Las mnie zawołał</i>	186
Jan Maria Gisges	
<i>Droga przez Bieszczady</i>	187

Przyroda polska	189
Stanisław Staszic	
<i>O ziemiordztwie Karpatów i innych gór i równin Polski</i> (fragment)	195
Kazimierz Brodziński	
<i>Pobył na Górach Karpackich</i> (fragment)	198
Rajmund Korsak	
<i>Poema o miłości ojczyzny</i> (fragment)	200
Konstanty Gaszyński	
<i>Tęsknota za krajem</i>	202
Aleksander Fredro	
<i>Ojczyzna nasza</i> (fragment)	205
Teofil Lenartowicz	
<i>Jak to na Mazowszu</i> (fragmenty)	206
Włodzimierz Wysocki	
<i>Sosna</i>	208
Seweryn Kapliński	
<i>Do nadwiślańskiej topoli</i>	210
Władysław Chomętowski	
<i>Lipa</i> (fragmenty)	211
Stefan Witwicki	
<i>Do sosny polskiej na obczyźnie znalezionej w jednym</i> <i>z ogrodów w Chatenay</i>	214
Walentyna Horoszkiewiczowa	
<i>Polskie kwiaty</i>	215
Franciszek Żygliński	
<i>Drzewa ojczyste. Fantazja</i>	217
Julian Maciej Goslar	
<i>Pieśń o jaskółkach</i> (fragment)	218
Maria Steczkowska	
<i>Obrazki z podróży do Tatrów i Pienin</i> (fragment)	219
Autor nieznany	
<i>Lipa</i>	211
Stefan Giller	
<i>U Siklawy</i>	225
Henryk Sienkiewicz	
<i>Pieśń litewskich borów</i>	227
Maria Konopnicka	
<i>Lipy kwitną...</i>	228

Zofia Poznańska	
<i>W więzieniu. Topolka</i>	229
Stanisław Wyspiański	
<i>[Die Sonne nie tak świeci jak słońce]</i>	231
Edward Słoiński	
<i>Bociany</i>	232
Bronisława Ostrowska	
*** <i>[Stoi nad Polską...]</i>	233
Jerzy Liebert	
<i>Na lipę czarnoleską</i>	234
Antoni Słonimski	
<i>Drzewa</i>	236
Mieczysław Jastrun	
<i>Bajka o ziemi naszej</i>	237
Zofia Kossak-Szczucka	
<i>Rok polski (fragmenty)</i>	239
Tadeusz Nowak	
<i>Psalm o lecie</i>	245
Ochrona przyrody	247
Wincenty Pol	
<i>Północny wschód Europy (fragment)</i>	253
Jan Kochanowski	
<i>Satyr albo dziki mąż</i>	256
Franciszek Dionizy Kniaźnin	
<i>Sarneczka</i>	257
Kajetan Koźmian	
<i>Ziemiaństwo polskie (fragment)</i>	259
Józef Ignacy Kraszewski	
<i>Pamiętniki (fragment)</i>	265
Adam Mickiewicz	
<i>Pan Tadeusz (fragment)</i>	267
Tomasz Padalica	
<i>Listy z podróży (fragment)</i>	270
Wincenty Pol	
<i>Północny wschód Europy (fragment II)</i>	273

Józef Bohdan Dziekoński	
<i>Wspomnienia z wędrowki po kraju. Dąbrowa</i> (fragment)	276
Wincenty Pol	
<i>Z wycieczki</i> (fragment)	278
Józef Lompa	
<i>Lud polski i jego siedziby na Śląsku Pruskim</i> (fragment)	280
Stanisław Jachowicz	
<i>Tadeuszek</i>	283
Władysław Tarnowski	
<i>Panienka i ptaszek</i>	284
Włodzimierz Wysocki	
<i>Las</i>	285
Adam Asnyk	
<i>Sztuczne kwiaty</i>	286
Bolesław Prus	
<i>Kroniki tygodniowe</i> (fragment)	287
Aleksander Świętochowski	
<i>Woly</i>	290
Teodor Jeske-Choiński	
<i>Listy ze Śląska</i> (fragment)	295
Franciszek Nowicki	
<i>Kozica</i>	298
Stanisław Witkiewicz	
<i>Tatry w śniegu</i> (fragment)	299
<i>Na przełęczy</i> (fragment)	300
Andrzej Niemojewski	
<i>Podziemia</i>	303
Kazimierz Sterling	
<i>[Ulicą ciągną tramwajowe konie...]</i>	310
Stefan Żeromski	
<i>Ludzie bezdomni</i> (fragmenty)	311
Władysław Orkan	
<i>W roztokach</i> (fragment)	316
<i>Niegdyś — drzewiej...</i>	318
Władysław Stanisław Reymont	
<i>Ziemia obiecana</i> (fragmenty)	319
Maria Szembekowa	
<i>Perehińsko</i> (fragmenty)	326
Jan Lemański	
<i>Polowanie</i>	329

Edward Słoński	
<i>Wycięty bór</i>	333
Bronisława Ostrowska	
***[<i>Czarny bór</i>]	334
Jan Gwalbert Pawlikowski	
<i>Kultura a natura</i> (fragmenty)	337
Stanisław Ryszard Stande	
***[<i>Tryśnie żywicznym sokiem</i>]	346
Julian Tuwim	
<i>Życie codzienne</i>	347
Wojciech Bąk	
<i>Bałwochwalcy XX wieku</i>	348
Władysław Sebyła	
<i>Woźnica</i>	350
Tadeusz Hollender	
<i>Wiersz o czarnej wodzie</i>	351
Kazimierz Wierzyński	
<i>Pieśń ze środka miasta</i>	353
<i>Końskie kolana</i>	355
Jan Brzękowski	
<i>Choroby ekologiczne</i>	356
<i>Park narodowy</i>	359
Bronisław Przyłuski	
<i>Zapałczany las</i>	360
Anna Kamińska	
***[<i>Aby ziemia nie była</i> <i>pustynią</i>]	361
<i>Oda do rzeki miejskiej</i>	362
Józef Ratajczak	
<i>Motocross</i>	364
Kazimierz Śladewski	
<i>Drogi</i>	365
Tomasz Gluziński	
<i>Zanieczyszczenia</i>	366
Wisława Szymborska	
<i>Zwierzęta cyrkowe</i>	367
Mieczysława Buczkówna	
<i>Wyrąb lasu</i>	368
Zbigniew Herbert	
<i>Pan od przyrody</i>	369

Bolesław Taborski	
<i>O wólach co wiemy?</i>	371
Ewa Najwer	
<i>Drzewo przed ścięciem</i>	373
Joanna Papuzińska	
<i>Chora rzeka</i>	374
Jerzy Kronhold	
<i>Rezerwat</i>	375
Stanisław Czycz	
<i>Szczur</i>	377
Maria Kalota-Szymańska	
<i>Zakaz wstępu</i>	378